Pravna pomoč

Vsebino zagotavlja

European Judicial Network (in civil and commercial matters)

Grčija

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Kdor želi začeti ali je že začel sodni postopek, mora kriti naslednje stroške:

1. stroške imenovanja odvetnika, ki bo pripravil in predložil prošnjo za dodelitev brezplačne pravne pomoči ali druga pravna sredstva, se udeleževal mediacijskih sestankov in sodnih obravnav kot prosilčev odvetnik/svetovalec v zadevnem postopku, predložil dokumente in dokumentacijo, namenjeno vročitvi sodnemu izvršitelju (*dikastikós epimelitís*), in sodnemu izvršitelju zagotovil izvršilni naslov za izvršitev sodne odločbe;
2. stroške vložitev prošenj za dodelitev brezplačne pravne pomoči ali drugih pravnih sredstev;
3. stroške prevajanja in/ali tolmačenja v čezmejnih zadevah;
4. stroške izvedencev v primeru, da se ti imenujejo na podlagi sklepa sodišča ali na zahtevo zadevne stranke;
5. sodne takse za predložitev dokumentov in uvedbo izvršilnih ukrepov;
6. stroške, ki jih je treba plačati nasprotni stranki.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

Državljani imajo pravico zaprositi za finančno pomoč, da bi sprožili sodni postopek ali se udeležili sodnega postopka, uvedenega zoper njih. Ta finančna pomoč krije tudi pravno zastopanje na drugi stopnji, stroške notarja (*symvolaiográfos*) in sodnega izvršitelja ter stroške izvršitve.

Obseg brezplačne pravne pomoči v civilnih in gospodarskih zadevah ureja Zakon št. 3226/2004 o zagotavljanju brezplačne pravne pomoči državljanom z nizkimi dohodki in drugih določbah, kakor je bil spremenjen (v nadaljnjem besedilu: Zakon).

Brezplačna pravna pomoč se lahko zagotovi tudi v obliki imenovanja odvetnika, ki nudi pravno svetovanje za rešitev čezmejnega spora, še preden se ta predloži sodišču (člen 10, točka (c), Zakona).

3 Kakšne so zahteve za dodelitev pravne pomoči?

V členu 11 Zakona je določeno, da so do brezplačne pravne pomoči upravičeni vsi državljani Evropske unije. Do brezplačne pravne pomoči so upravičeni tudi državljani tretjih držav in osebe brez državljanstva, ki zakonito prebivajo ali imajo običajno prebivališče v Evropski uniji in lahko predložijo dokazila o izpolnjevanju ustreznih pogojev.

Brezplačna pravna pomoč se dodeli, če so izpolnjeni pogoji, določeni v Zakonu. V skladu s členom 1(2) Zakona so do brezplačne pravne pomoči upravičene osebe, katerih letni družinski dohodek ne presega dveh tretjin minimalnega letnega dohodka, določenega z Zakonom. V primeru družinskih sporov se šteje, da dohodki druge stranke v sporu (zakonca) ne prispevajo k prihodkom tožeče stranke.

Za osebe s stalnim ali običajnim prebivališčem v drugi državi članici se uporabljajo posebna pravila. V skladu s

členom 10 Zakona zgoraj navedeni prag ni obvezen, če tožeča stranka dokaže, da zaradi razlike v življenjskih stroških med državo izvora in Helensko republiko ne more nositi stroškov pravnega varstva.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

Da, in sicer za civilne, družinske, gospodarske in kazenske postopke.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Postopek ureja člen 2 Zakona. Postopek za dodelitev brezplačne pravne pomoči se začne takoj, ko upravičenec vloži prošnjo, ki vsebuje povzetek predmeta postopka ali dejanja, in dokazila glede izpolnjevanja pogojev za pridobitev brezplačne pomoči.

Prošnji je treba priložiti potrebne spremne dokumente, dokazila o prosilčevem finančnem položaju (zlasti kopijo davčne napovedi ali potrdilo vodje pristojnega davčnega urada o tem, da prosilcu napovedi ni treba predložiti, kopijo prijave premoženjskega stanja, potrdilo o davčnem pojasnilu, prosilčevo davčno identifikacijsko številko (*AFM*), potrdila o socialnem varstvu, zaprisežene pisne izjave), v primeru državljana tretje države pa dokazilo o prebivališču v skladu s členom 1, prvi odstavek.

Prošnjo in spremne dokumente je treba predložiti vsaj 15 dni pred sojenjem ali dejanjem, v zvezi s katerim se zahteva brezplačna pravna pomoč. Ta rok se lahko v primeru naknadnega poziva skrajša. Postopek je brezplačen in zanj ni treba imeti odvetnika.

V členu 8(1) je določeno, da se prošnje za dodelitev brezplačne pravne pomoči vložijo pri prvostopenjskih sodiščih (*protodikeía*) s krajevno in stvarno pristojnostjo za njihovo obravnavo.

Za dejanja, ki niso povezana s sodnim postopkom, je pristojno okrožno civilno sodišče (*eirinodikeío*) v kraju prosilčevega prebivališča.

Prosilec lahko zoper sodno odločbo vloži pritožbo, ki se obravnava v okviru postopka za izdajo začasne odredbe (*diadikasía ton asfalistikón métron*). Za ugoditev prošnji zadostujejo verjetno izkazana dejstva, pri čemer ni treba predložiti popolne dokumentacije. Sodišče ima pri zbiranju dokazov široko diskrecijsko pravico.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Na vseh grških sodiščih deluje posebna pisarna za pomoč državljanom z nizkimi dohodki, ki so upravičeni do brezplačne pravne pomoči za začetek postopka. Nekatera sodišča obrazec prošnje zagotavljajo prek spleta, npr. okrožno civilno sodišče v Patrasu (*Eirinodikeío Pátras*) (glej https://www.eirinodikeio-patras.gov.gr/nomiki-voithia).

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Prosilci morajo predložiti dokazila o svojem finančnem položaju. Ustrezni spremni dokumenti so določeni v Zakonu (glej vprašanje 5).

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

Prošnjo je treba vložiti pri sodišču (glej vprašanje 5).

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Merila za pridobitev brezplačne pravne pomoči so določena v Zakonu. V skladu s členom 1(2) so do brezplačne pravne pomoči upravičeni državljani z nizkimi dohodki, katerih letni družinski dohodek ne presega dveh tretjin minimalnega letnega osebnega dohodka, določenega v nacionalni splošni kolektivni pogodbi (*Ethnikí Genikí Syllogikí Sýmvasi Ergasías*). V primeru družinskega spora se dohodek nasprotne stranke v sporu ne upošteva.

Če ima prosilec za brezplačno pravno pomoč v civilni ali gospodarski zadevi stalno ali običajno prebivališče v

drugi državi članici, se uporablja posebna ureditev. V skladu s členom 10 Zakona prosilcu ni treba izpolniti pogoja glede praga družinskega dohodka, če lahko dokaže, da stroškov postopka ne more kriti zaradi razlike med življenjskimi stroški v državi članici njegovega stalnega ali običajnega prebivališča in stroški v Grčiji.

Zaradi čezmejne narave prošnje brezplačna pravna pomoč krije tudi stroške tolmačenja, stroške uradnega prevoda dokumentov, potrebnih za reševanje spora, in potne stroške, ki jih ima prosilec v zvezi z osebo, ki naj bi podprla njegovo prošnjo in se mora osebno udeležiti obravnave, če sodišče odloči, da ta oseba sicer ne more sodelovati v postopku. Brezplačna pravna pomoč se lahko zagotovi tudi v obliki imenovanja odvetnika, ki nudi pravno svetovanje za rešitev spora, še preden se ta predloži sodišču.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Stranka se mora obrniti na pristojno sodišče (glej vprašanje 5).

Če sodišče odobri dodelitev brezplačne pravne pomoči, je stranka upravičena do pravnih storitev iz odgovora na vprašanje 2.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

To ureja člen 5 Zakona. V primeru imenovanja odvetnika se ta izbere s seznama, ki ga pripravi ustrezna odvetniška zbornica (*dikigorikós sýllogos*). Dežurni odvetniki (*synígoroi ypiresías*) se imenujejo po abecednem vrstnem redu z ustreznega seznama odvetniške zbornice, njihov izbor pa potrdi sodišče, ki odobri dodelitev brezplačne pravne pomoči. Imenovani odvetnik lahko zastopanje stranke zavrne. V tem primeru isto sodišče imenuje drugega odvetnika.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

V členu 9 Zakona, kakor je bil spremenjen, so določene podrobnosti o stroških, ki jih krije brezplačna pravna pomoč. Glej tudi odgovora na vprašanji 1 in 2.

Brezplačna pravna pomoč se dodeli v primerih sporazumne razveze zakonske zveze (*synainetikó diazýgio*) in obsega oprostitev plačila dela ali vseh stroškov postopka pred notarjem ter stroškov odvetnika, imenovanega za zastopanje prosilcev pred notarjem.

Brezplačna pravna pomoč ne vpliva na obveznost plačila morebitnih stroškov, ki jih je treba plačati nasprotni stranki.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Zakon tega ne ureja. Ena od možnosti je, da druge stroške krijejo nevladne organizacije, zlasti v primerih migrantov in beguncev.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Da. V členu 9(3) Zakona je določeno, da se brezplačna pravna pomoč dodeli ločeno za vsako sojenje, velja za vsa sodišča katere koli stopnje in zajema tudi izvršitev sodne odločbe.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

V skladu s členom 4(2) in (3) Zakona se lahko brezplačna pravna pomoč z odločbo pristojnega sodnika, izdano po uradni dolžnosti, ali na predlog državnega tožilca (*eisangeléas*) odvzame ali omeji, če se ugotovi, da pogoji za dodelitev pomoči že na začetku niso bili izpolnjeni, da niso več izpolnjeni ali da so se bistveno spremenili. Prosilci, ki jim je bila brezplačna pravna pomoč odobrena na podlagi lažne prošnje ali podatkov, morajo povrniti stroške, katerih plačila so bili oproščeni.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

V skladu s členom 8(2) lahko prosilec zoper odločbo sodnika okrožnega civilnega sodišča, sodnika prvostopenjskega sodišča v sestavi sodnika posameznika (*monomelés protodikeío*) ali predsednika prvostopenjskega sodišča v petih dneh od izdaje odločbe vloži pritožbo pri prvostopenjskem sodišču v veččlanski sestavi (*monomelés protodikeío*). Pritožba se obravnava v okviru postopka za izdajo začasne odredbe (člen 682 in naslednji zakonika o civilnem postopku (*Kódikas Politikís Dikonomías*)). Pritožbe ni mogoče vložiti pri vrhovnem sodišču (*Áreios Págos*). V primeru spremembe dejanskega stanja se lahko vloži nova prošnja (člen 2(5) Zakona).

17 Ali vložitev vloge za pravno pomoč pretrga zastaranje?

Zakon o pravni pomoči ne vsebuje nobene določbe v zvezi s tem.

Zadnja posodobitev: 01/03/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.